

ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమం

సభ్యులు

అందింది :

అభివృద్ధి కార్యక్రమం అధికారి

అందింది :

అభివృద్ధి కార్యక్రమం, 11553

The Cooperative Office For Call & Guidance to Communities at Naseem Area

Riyadh - Al-Manar Area - Front of O.P.D of Al-Yamamah Hospital

Tel.: 2328226 - 2350194 - Fax: 2301465

P.O.Box: 51584 Riyadh 11553

Telugu

109

జీ వి తా ని కి వె లు గు బా ట

న మా జ్జ్

మూలం :

మోలానా అబూ సలీం అబ్దుల్ హై

అనువాదం :

షేఖ్ హమీదుల్లా షరీఫ్, బి. ఎ.

طبع على نفقة بعض المحسنين جزاهم الله خيراً
وغفر الله لهم ولوالديهم ولجميع المسلمين

దైవ విద్రోహికి, దైవ విధేయునికి మధ్య చాల వ్యత్యాసం ఉంటుంది.

వీరిద్దరి జీవితాలు ఒకే విధంగా ఉండవు. ఇదే భేదం నమాజ్ (దైవ ప్రార్థన) చేసే మనిషిలో, చేయని మనిషిలో ఉండాలి. నమాజ్ చేసే ఏమనిషి అయినా మనః పూర్వకముగా దైవ వ్యతిరేకమైన ఏపని చేయడు. అన్యాయము, మోసం, వంచన, అసత్యం, దౌర్జన్యం, హింస, దైవ నియమాలను ధిక్కరించడం, దైవ విద్రోహాలకు విధేయుడై జీవించడం మొదలైన దుష్కార్యాలను నమాజ్ చేసే మనిషి చేయలేడు. నమాజ్ చేసే ఏ వ్యక్తి జీవితమైనా, యీ లోపాలకు, దుర్గుణాలకు అతీతంగా ఉండకపోతే, అతడుచేసే నమాజ్ కేవలం సాంప్రదాయకమైనది మైనది మాత్రమే. కాని, నిజమైన, చైవభక్తి పూరితమైన నమాజ్ కాదు. ఆలోచించకుండా, అర్థం చేసుకోకుండా చేసే నమాజ్ ఒక ఆచారంగా మాత్రమే ఉండిపోతుంది. దీనివల్ల ముస్లింకు కలుగ వలసిన ప్రయోజనం కలుగదు.

ముం దు మా ట

అరబ్బీ ఉర్దూ భాషలు రానివారు, వాటి లిపిని ఎరుగనివారు ఎంతోమంది ఉన్నారు. వారు కేవలం తెలుగు భాషనే చదివి అర్థం చేసుకోగలరు. ఆలాంటివారికి ఇస్లామీ ధర్మోపదేశాలను తెలుపటానికి అత్యుత్తమము, అత్యంత సులభము ఐన పద్ధతి, వారికి తెలిసిన, వారు చదివి అర్థం చేసుకోగలిగిన భాషలో అవసరమైన ఇస్లామీ సాహిత్యాన్ని అందజేయటం. దీనివల్ల తెలుగు వచ్చినవారికి ఎక్కువ లాభం కలగటమే కాకుండా, ఇస్లామీ సాహిత్య సంపదవల్ల తెలుగు సాహిత్యంలో ఒక నూతనాధ్యాయం ప్రారంభం కావచ్చు.

సుప్రసిద్ధ ఉర్దూ రచయిత. ప్రముఖ ఉర్దూ పత్రిక "ఆల్ హసనాత్" (రాంఘార్, ఉత్తరప్రదేశ్) సంపాదకులు ఐన మౌలానా అబూ సలీం అబ్దుల్ సైగారి "సమాఖ్" తెలుగు అనువాదాన్ని ఆంధ్ర ప్రజలకు అందజేస్తున్న యీ ప్రయత్నం ప్రశంసనీయమైనది ఈ పుస్తకానికున్న కొన్ని ప్రత్యేకతలవల్ల ఉర్దూ సాహిత్యంలో దీనికి ఒక విశిష్ట స్థానం లభ్యమైంది దీన్ని తెలుగులో కనువదించిన మిస్టర్ హమీదుల్లా వరీఫ్ సమర్థతగల తెలుగు అనువాదకుడు.

ఈ పుస్తకము అందరికీ ప్రీయతమం కావాలని, అందరికి దీనివల్ల ప్రయోజనం కలగాలని నేను దైవంతో ప్రార్థిస్తున్నాను

హైదరాబాద్ }
5-8-1968.

ముహమ్మద్ అబ్దుర్రజ్జాఖ్ లతీఫ్
జమా-అతే ఇస్లామీ అధ్యక్షులు,
ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

I

పైర్ల పెర్ల గ్రంథాలు చదివి అర్థంచేసుకోలేని మిత్రులకోసం యీ పుస్తకం వ్రాయబడింది. దీన్ని చదివి వారు చాలా సంతోషిస్తారు. నమాజ్ చేసే విధానాన్ని నేర్చుకోగలుగుతారు. నమాజ్ అన్నిటికంటే మహత్తరమైన ఆరాధన. మానవుడు తన జీవితాన్ని దైవాని కంకితం చేసి, దైవదాస్యంలో గడపాలనుకుంటే అది నమాజ్ ద్వారానే సాధ్యమవుతుంది. నమాజ్ చేసేటప్పుడు మీరు ఏమేమి పఠిస్తారో వాటిని ఆర్థం చేసుకున్నప్పుడే నమాజ్ వట్ట మీకు సంపూర్ణలాభం కలుగుతుంది కనుక మీరు చదివేదాన్ని ఆర్థం చేసుకుని మరి చదవండి. మీ నోటినుండి వచ్చే ప్రతి మాటను మీరు భగవంతునితో అంటున్నామని తెలుసుకొని నమాజ్ చేయండి ఈవిధంగా నమాజ్ చేస్తే మనిషి జీవితంలో అచిర కాలంలోనే అద్వితీయమైన మార్పు వస్తుంది. అతను ఒక నిజమైన ముస్లిం అని అతని పూర్తి జీవితం సాక్ష్యమిస్తుంది. అతనిలో ఇంతవరకు ఉన్న దుష్గుణాలు, దుర్భాషాలు అతన్ని వదిలిపోతాయి. అతని నడవడికలో, భావాల్లో ఒక నూతన సంస్కారం భాసిస్తుంది. అతని మాటల్లో

నిజం, అతని చేతల్లో న్యాయం తొణికిసలాడుతాయి. కలహాలకు, కల్లోలాలకు, దుర్మార్గాలకు దూరంగా ఉంటాడు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఆ మనిషిలో మంచి అధికమై చెడు తగ్గుతుంది.

ఈ పుస్తకంలో నమాజ్ అర్థం, దాని ప్రాముఖ్యం సులభమైన భాషలో తెలుపబడ్డాయి. దీన్ని చదివి అర్థం చేసుకొని జ్ఞాపకముంచుకోండి. ఇది చాలా సులువైన పని. మీరు చేసే ప్రతి నమాజ్ ను అర్థం చేసుకొని మరీచేయండి. ఈవిధంగా నమాజ్ చేయడంవల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు యాదృచ్ఛికాలు అని అనుకోవద్దు. మీరే స్వయంగా ఆలోచించినట్లయితే ఆసలు విషయాన్ని సులభంగా గ్రహిస్తారు.

కొంచెం ఆలోచించండి. ఉదయాన్నే పెందలకడలేచి పరిశుభమై (వజ్రా చేసుకుని) పరిశుద్ధమైన మనస్సుతో దైవసాన్నిధ్యంలో హాజరై ఆయన ముందు గౌరవంతో చేతులు కట్టుకొని నిలబడి, ఎంతో వినయపూర్వకంగా శరీరాన్ని వంచి భయభక్తులతో శిరస్సు భూమిపై పెట్టి, “ప్రభూ! నేను నీ బానిసను” అని హృదయపూర్వకంగా అంటూ భగవంతుణ్ణి సహాయం చేయమని వేడుకుంటారు. సరియైన మార్గం చూపమని ప్రార్థిస్తారు. “దైవమే నా నిజమైన ప్రభువు, యాజమాని. యీ జీవితం ఆంతమయ్యే వరకు దైవ దాసునిగా దైవ విధేయునిగా ఉంటాను” అని ముస్లిం అయినపుడు చేసిన ప్రమాణాన్ని పునశ్చరణ చేసుకుంటారు. “దేవా! నీ ప్రసన్నతను చేకూర్చే పనులు చేయటానికి కావలసిన శక్తి సామర్థ్యాలను మాకు ప్రసాదించు. నీ ఆగ్రహానికి కారణభూతమయ్యే పనులనుండి మమ్మల్ని రక్షించు” అని అర్థిస్తారు. దైవ ప్రవక్త మానవాళి కందజీసిన సందేశం యదార్థమైనదని సాక్ష్యమిస్తారు. దేవుని న్యాయస్థానంలో హాజరై తమ మంచి చెడుల ప్రతి ఫలాన్ని పొందే ఆ అంటిమ దినాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటారు.

ఈ విధంగా మీ దినం ప్రారంభ మవుతుంది. మీ పనుల్లో మీరు నిమగ్నులౌతారు. ఆలోచించడగ్గ విషయమేమిటంటే, ఏ మనిషి దినం యీ విధంగా ప్రారంభ మవుతుందో అతడు యీ దిగువ చూపిన పనులు చేస్తాడంటే మనం నమ్మగలమా ?

అల్లాహ్ అబీష్టానికి ప్రతికూలంగా యితరులకు బానిస అయి వారి ఆజ్ఞలను పాలిస్తూ తన జీవితాన్ని గడపడం.

తన కోరికలను తీర్చమని ఇతరుల్ని అర్థించడం, వారినే తన ప్రభువులుగా, యాజమానులుగా ఎంచడం.

ఇతరుల్ని కష్టాలనుండి గట్టెక్కించేవారుగా, సుఖశాంతుల్ని ప్రసాదించేవారుగా, ఆపద సమయాల్లో ఆదుకునే వారుగా తలంచి వారి సహాయ మర్థించడం.

దైవం నిర్ణయించిన హలాల్, హరాం [ధర్మసమ్మతమయినవీ, ధర్మసమ్మతం కానివి] హద్దులను విచక్షణ చేయకుండా జీవితావసర వస్తువులను సంపాదించడం. ఇతరుల హక్కుల్ని కాజేయడం.

అన్యాయంగా, దురుద్దేశ్యంతో యితరుల సొమ్మును అపహరించడం.

అసహ్యము, అశుద్ధిము. అసభ్యము అయిన చర్చల్లో పాల్గొనడం.

పరాత్పరుడు చూపిన పవిత్ర మార్గాన్ని కాదని ఇతరులు చూపిన మార్గంపై నడుస్తూ జీవితాన్ని గడపడం.

భక్తిశ్రద్ధలతో నమాజ్ చేసే వ్యక్తి అవాంఛనీయమైన యీ పనులు చేయడు అని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు

ఉదయం నమాజ్ తరువాత మీరు మీమీ పనుల్లో కొన్ని గంటల వరకు నిమగ్నులౌతారు. మళ్ళీ కొన్ని నిమిషాల కొరకు మీ ప్రభువు దర్బారులో హాజరౌతారు. సూర్యోదయాన్నుండి యిప్పటి వరకు మీ వల్ల ఏదన్నా పొరపాటుజరిగితే, దానికి చింతిస్తూ పశ్చాత్తాప పడతారు ఉదయం నమాజ్ లో చేసిన ప్రమాణాన్ని, వాగ్దానాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటారు. ఈ విధంగా మీరు మీ విశ్వాసాన్ని తాజా చేసుకొని మళ్ళీ మీ మీ పనుల్లో లీనమైపోతారు. కొన్ని గంటలకాలం గడచిన తరువాత మళ్ళీ అదే ప్రమాణాన్ని తిరిగి తాజా చేసుకుంటారు. మీ దినం యీవిధంగా ముగుస్తుంది. (అంటే ఉదయం మధ్యాహ్నం, సూర్యాస్తమయానికి ముందుజేసే నమాజులు అని అర్థం). రాత్రి వస్తుంది. తిరిగి మీరు మీ విశ్వాసాన్ని మళ్ళీ గుర్తు చేసుకుంటారు. చివరిసారి నిదుర పోయే ముందు మీరు మీ ప్రభువుతో ఉదయం లేవగానే చేసిన ప్రమాణాన్ని మళ్ళీచేస్తారు. (రాత్రి నమాజులు అని అర్థం)

ఏమనిషి జీవితంలో రేయింబవళ్లు యీ విధంగా గడుస్తాయో అతనిలో మార్పు రాకుండా ఉండటం ఆసంభవం. కాని నమాజ్ ను కేవలం వంశ పారంపర్యంగా వచ్చే ఆచారంగా, ఒక అలవాటుగా ఎంచి, ఆలోచించకుండా, అర్థం చేసుకోకుండా చేస్తే, అతని జీవితంలో కావలసిన, రావలసిన మార్పు రాదు. చేయవలసిన క్రమాన్ని, విధానాన్ని అర్థం చేసుకుని చేస్తే, నమాజ్ నిస్సందేహంగా మనిషిని చెడునుండి, దుర్మార్గా న్నుండి రక్షిస్తుంది.

2

ఎందరో దైవ ప్రవక్తలు యీ భూమిపై ప్రభవించారు. దైవాన్ని దైవ గ్రంథాన్ని, దైవ ప్రవక్తల్ని ప్రజలు నమ్మటం లేదు కాబట్టి వారువచ్చింది కేవలం ప్రజలు ఆ సత్యాలను నమ్మేటట్లు చేయడానికే కాదు. మానవుడు తన నిజమైన ప్రభువును, యజమానిని గుర్తించేటట్లు చేయడం, స్వర్గ నరకాలు, తుది దినం, మానవుడు చేసిన మంచి చెడుల ప్రతిఫలం, దైవ దూతలు ఇత్యాది విషయాలను మానవులకు తెలుపడం, ఈ విషయాలను గుర్తించి స్వీకరించిన ప్రజల జీవితాల్ని దైవంచూపిన మార్గానుసారం చక్కదిద్దటం. ఇది వారి జీవితలక్ష్యం. చివరి దైవ ప్రవక్త తెలిపిన మాటలపై నాకు విశ్వాసం ఉందని ఎవరన్నా అంటే, వారు ఖరానీసు దైవ గ్రంథంగా గుర్తించారని, వారికి అంత్య దినంపై పరిపూర్ణ విశ్వాసం ఉందని అర్థం ఈ ప్రకటన యీ ప్రమాణంచేసిన వ్యక్తి దీని తరువాత తాను ఏ ఏపనుల్ని చేయాలో, వాటిని చేయటానికి హృదయపూర్వకంగా ఉపక్రమించకపోతే, తన యీ జ్ఞానం తన జీవితానికి ఏవిధంగాను ఉపయోగపడదు. ఉదాహరణక జ్వరంతో బాధపడుతున్న ఒక మనిషికి క్వివైన్ మాత్రలు తింటే తన జ్వరం పోతుందని తెలుసు. ఆ మందుపై ఆతనికి అచంచల

విశ్వాసముంది. కాని అవి చేదుగా ఉండటం వల్ల వాటిని ఆతడు సేవించడు. కేవలం మందుపై ఉన్న ప్రగాఢనమ్మకం తన జ్వరం పోవడానికి ఏవిధంగాను సహాయకారి కాదు. అంటే ఆ మందు చేదుగా ఉన్నప్పటికీ వాన్ని వాడి, దానిపై తనకున్న నమ్మకాన్ని క్రియారూపంలో పెట్టినప్పుడే సత్యలితాలు పొందగలడు. ఇంకా, బాగా ఆలోచించి నట్లయితే విషయం విఫలంగా అర్థమవుతుంది ఏవిషయం మీదైనా మీకు మనస్సులో సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంటే, దాని ప్రభావం తప్పకుండా మీ జీవితంపై పడుతుంది. ఉదాహరణకు నిప్పును తీసుకోండి. నిప్పులో చేయిపెడితే కాలుతుందని మనకు తెలుసు. కనుక మనం తెలిసి నిప్పులో చేయిపెట్టం. దేవుడున్నాడని మీరు హృదయపూర్వకంగా విశ్వసిస్తారు. మానవులకు మంచి మార్గం చూపటానికి ఆయన ప్రవక్తల్ని పంపాడని కూడా మీకు తెలుసు. ముహమ్మదు స ఆ సంగతి నిజమైన దైవప్రవక్త. ఆయన చెప్పిన ప్రతిమాట నమ్మదగ్గది, శిరసావహించదగ్గది అని నమ్ముతారు. మీ ప్రభువు తాను తన ప్రవక్తలద్వారా పంపిన ఉపదేశాల కనుగుణంగా జీవితాన్ని గడిపారా, లేదా అని ఒకరోజున మిమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తాడని కూడా మీకు తెలుసు. మీరు యీ ప్రపంచంలో చేసిన పనుల ప్రకారం మీ ప్రభువు మీకు ప్రతిఫలం యిస్తాడని కూడా మీకు జ్ఞానం ఉంది. ఇన్ని విషయాలు తెలుసుండి కూడా దైవాదేశాలకు, దైలోపదేశాలకు వ్యతిరేకంగా మీరు ఏ విధంగా జీవించగలుగుతారో చెప్పండి. మీ యీ జ్ఞానం మీ జీవితంలో ప్రస్ఫుటం కాకపోతే దాని అర్థమేమంటే, పై విషయాలపై మీకు పరిపూర్ణ విశ్వాసం లేకుండా అయినా ఉండాలి. లేక మీరు ఎంతో అసమర్థులవడంచేత ఒక విషయాన్ని సరయినదని విశ్వసించినా మీరు చేసే ప్రతి పని దానికి వ్యతిరేకంగానే ఉంటుంది. ఇలాంటి వ్యక్తి వాస్తవంగా నమ్మదగ్గ వాడు కాదు. ఏ విషయంలోను యితర్క మనం నమ్మలేము. ఇస్లాంలో యిలాంటి వారికి స్థానంలేదు.

ఒక మనిషి ఇస్లాంను విశ్వసించిన తరువాత విధిగా చేయవలసిన పని నమాజ్. "ఇస్లాం" ధర్మానికి నమాజ్ స్తంభము లాటింది. దాన్ని నిలిపిన వ్యక్తి ఇస్లాం ధర్మాన్ని స్థాపించాడు. నమాజ్ ను విసర్జించిన వ్యక్తి తన ధర్మాన్ని కూల ద్రోశాడు." అని దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అన్నారు. 'నమాజ్ పిలుపు (అజాస్) విని, నమాజ్ కు రాని వాని ఇంటికి నిప్పు పెట్టాలని నా మనస్సు కోరుతోంది', అనికూడ దైవ ప్రవక్త అన్నారు. ముస్లింకు, కాఫిర్ కు మధ్య ఉన్న భేదాన్ని వివరిస్తూ దైవ ప్రవక్త, ముస్లిం నమాజ్ చేస్తాడు. కాఫిర్ చేయడు, అని చెప్పారు.

ఆ కాలంలో నమాజ్ చేయటానికి మసీదుకురాని వానిని ముస్లింగా పరిగణించేవారు కారు. దీనివల్ల మనకు తెలిసేదే మంటే, నమాజ్ చేయనివాడు ఇస్లాం దృష్టిలో ముస్లింగా ఎంచబడటానికి అర్హుడు కాడు. ఇస్లాం కేవలం ఒక సిద్ధాంతం మాత్రమే కాదు. విశ్వాసం, విశ్వసించిన దానిని తు. చ. తప్ప కుండా ఆచరించడం - యీ రెంటి సమన్వయమే ఇస్లాం దైవాజ్ఞల్ని శిరసావహించి, వాటి కనుగుణంగా తన జీవితాన్ని గడపటానికి యిష్టపడని వ్యక్తి ఇస్లాం దృష్టిలో నిశ్చయోజుకుడు. అలాంటి వారికి నమాజ్ లాంటి సులభమైన పని పెద్ద భారంగా కన్పిస్తుంది. వారివల్ల ఇస్లాంకు ఉపయోగం కలుగుతుందని ఆశించటానికి ఏమాత్రం వీలు లేదు. దైవదాస్యం, దైవాజ్ఞాపాలన చేసి తరించటానికి సిద్ధం కానివారికే నమాజ్ బరువుగా కనిపిస్తుంది. దైవధిక్కారులకు, దైవవిధేయులకు మధ్య అనంతమైన వ్యత్యాసం ఉంటుంది. వీరి జీవితాలు ఒకేవిధంగా ఉండవు. ఇదే భేదం నమాజ్ చేసే మనిషికి, చేయని మనిషికి ఉంటుంది. దైవ విధేయుడు, తెలిసి, చేయాలని దైవ వ్యతిరేకమైన పని ఏదీ చేయడు. అన్యాయం, మోసం, వంచన, అబద్ధం, హింసాకాండ,

దొర్జన్యం, కల్లోలం, దైవ చట్టాన్ని అతిక్రమించడం, దైవ విద్రోహం లకు విధేయుడై జీవించడంలాంటి పనులు నమాజ్ చేసే మనిషి చేయలేడు. నమాజ్ చేసే ఏవ్యక్తి జీవితమైనా యీ దుర్గుణాల నుండి సురక్షితంగా లేకపోతే, అతడు చేసే నమాజ్ కేవలం ఒక ఆచారం మాత్రమే. అది నిజమైన నమాజ్ కానేరదు. అర్థం చేసుకోకుండా, ఏదో చేయాలని చేసే నమాజ్ సాంప్రదాయికమైనదే. దీనివల్ల ఒక ముస్లింకు కలుగవలసిన లాభం కలుగదు.

3

బ్రహ్మపక్షం మీరు నమాజ్ అర్థాన్ని వివరంగా తెలుసుకోండి. దీన్ని బాగా జ్ఞాపకముంచుకోవడం చాలా అవసరం. ఒక్కొక్క మాటలో యిమిడి ఉన్న అర్థం విపులంగా విడదీసి చెప్పబడింది. ఇవన్నీ మీకు క్షుణ్ణంగా అర్థమయితే మళ్ళీమరచిపోతారనే భయముండదు. ఈ విధంగా అర్థంచేసుకొని నమాజ్ చేస్తే, సంతృప్తి, శాంతి, మధురమైన, దివ్యమైన అనుభూతి లభిస్తాయి. నమాజ్ అర్థాన్ని మీరు కేవలం కంఠస్థం చేసి నమాజ్ చేసినట్లయితే, దానివల్ల ప్రయోజనం ఉండకపోవడమే కాకుండా, అది అర్థం చేసుకోకుండా చేసినట్లే అవుతుంది. అంటే అరబీ భాషలోనే చేసినట్లని అర్థం.

మొదట అజాన్, దాని అర్థాన్ని తీసుకుందాం.

అజాన్ (నమాజ్ పిలుపు)

అక్కర్ = అందరికంటే గొప్పవాడు

అష్టాదు = ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను
(సాక్ష్యమిస్తున్నాను)

ఆన్ = ఏమిటంటే

లా = లేదు

ఇలాహ = పూజకు, ఆరాధనకు, ఆర్తుడు.

ఇల్లా = తప్ప, మినహా

అన్న = నిస్సందేహంగా

రసూల్ = ప్రవక్త

హయ్యా = రండి

అలా = వైపు, దిశ

సలాత్ = నమాజ్ (దైవ ప్రార్థన)

ఫలాహ్ = విజయం, సత్ఫలితం

ఖైర్ = మంచి

నౌం = నిద్ర

ఖామత్ = సిద్ధముగా ఉన్నది.

ముఅజ్జిస్ (నమాజ్ కు రమ్మని పిలిచే వ్యక్తి) మొదట
నాలుగుసార్లు అంటాడు ...

అల్లాహు అక్బర్ = అల్లా అందరికంటే గొప్పవాడు. దీని
తరువాత యీ క్రింది విధంగా రెండు రెండుసార్లు అంటాడు ...

అష్టాదు అల్లా యిలాహ ఇల్లాహ్ = అల్లా తప్ప
ఆరాధనకు ఆర్తులైన వారెవరు లేరని నేను ప్రమాణంచేసి చెబుతున్నాను
(సాక్ష్యమిస్తున్నాను)

అష్టాదు అన్న ముహమ్మద్రసూలుల్లాహ్ =
ముహమ్మద్ భగవంతుడు పంపిన ప్రవక్త అని నేను ప్రమాణంచేసి
చెబుతున్నాను (సాక్ష్యమిస్తున్నాను).

హయ్యా అలస్సలాహ్ = నమాజ్ కు రండి.

హయ్యా అలల్ఫలాహ్ = సత్యలితం (జయం) పొంద
టానికి రండి.

అల్లాహు అక్బర్ = అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్పవాడు.
ఆ తరువాత... లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్ అని ఒక్కసారి మాత్రం
అంటాడు.

అస్సలాతు ఖైరుం మినన్నొం = నమాజ్ నిద్రకంటే
ఉత్తమమైనది.

(ఇది ఉదయం అజాన్ లో మాత్రమే హయ్యా ఆలల్ ఫలాహ్ కు
తరువాత అనబడుతుంది).

ఖల్ ఖామలిస్సలా = నమాజ్ సిద్ధముగా ఉన్నది. అంటే
నమాజ్ కొరకు ఆందరు నిలబడినారు
అని అర్థం.

(దీన్ని తక్కినలో మాత్రమే హయ్యా ఆలల్ ఫలాహ్ కు తరువాత
అనాలి).

చూడండి ఎంత మహోజ్వలమైన పిలువో యిది. మేము
దైవ సమానులమని చెప్పుకనే పెద్దమనుషుల మాటల్లో ఎంత
బాటకముందో, ఎంత అసత్యముందో యీ మధురమైన పిలుపు మనసు

మళ్ళీమళ్ళీ జ్ఞాపకం చేస్తుంది. భూమ్యాకాశాల్లో పెద్ద రికానికీ, ఆధిక్యతకు అర్హతగల శక్తి ఏదన్నాఉంటే, అది కేవలం భగవత్ శక్తి మాత్రమే. భగవంతుడు మాత్రమే దాస్యానికి భక్తికి, పూజకు, ఆరాధనకు అర్హుడు. ఆయన్ని కాకుండా, ఇతరుల్ని పూజించడం, వారికి విధేయత చూపడం అసమంజసం. సత్యవిదూరం. "రంశి! ఆయన్నే సేవించండి. ఆయన సేవలోనే ఇహ పరలోకాల విజయం ఉంది" అనే యీ మహత్తరమైన పిలుపు విని చలించని మనిషి ఉంటాడా? విశ్వాసానికి అత్యుత్తమ సాక్ష్యమైన దీన్ని విని కదలిపోకుండా, పరవశం చెందకుండా ఉండటం ఎలా సాధ్యం? కొద్దిపాటి విశ్వాసం ఉన్న ఏమనిషైనా యీ పిలుపును వినగానే లేచి నిలుచుంటాడు. తన ఏకైక ప్రభువు ముందు సాష్టాంగ పడటానికి పరుగెత్తు కుంటా వస్తాడు. అందరికంటే గొప్పవాడు సజ్జమైన ప్రభువువన దైవసాన్నిధ్యానికి రమ్మని పిలిచే యీ పిలుపునువిని, తన ప్రభువును గుర్తించనివాడే చలనం లేకుండా కూర్చో గలుగుతాడు. లేక అతడు తన ప్రభువును ఎరిగిపూజ, ఆయన ఆజ్ఞలంటే లెక్కచేయని సిగ్గుమాలిన వాడైనా అయిఉండాలి.

నమాజ్ పిలుపును వినగానే, దైవభక్తులు, చేసేపనులన్నీ విడిచి నిలుచుంటారు. వజ్రా చేసుకొని, పరిశుభ్రమై మసీదుకు వస్తారు. నమాజ్ చేయటానికి నిలుచున్నారంటే, భూమ్యాకాశాలను సృష్టించి, జగత్తును పరిరక్షించి, పరిపోషించే ఏకైక ప్రభువుముందు నిలుచున్నామనేభావం మీ మస్తిష్కంలో నిత్యనూతనమవుతుంది. అప్పుడు మీరు యీ విధంగా ఏకాగ్రచిత్తులై పరిస్తారు...

ఉన్నీవజ్జహ్ తు వజ్ హియల్లజీ ఫతరస్స మా వాతి వల్ అర్హ హనీ ఫౌంవమా అనామినల్ ముష్షికిన్ ఇన్నస్సలాతి వ నుసుకి ఏ మహ్ మాయ వ మమాతీ లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్ లాష రీకలహు వబ్ది జాలిక ఉమిర్తు వ అన మినల్ ముస్లిమీన్.

అన్నిటి నుండి వేరై (తెగి). ఒకే ధ్యానంతో, ఆకాశాలను ధూమిని సృజించిన ఆ భగవంతుని వైపుకు నేను మరలాను. నేను దైవేతరుల్ని దైవసమానులుగా ఎంచేవాణ్ణికాను. సర్వలోకాలకు ప్రభువు, పరిపోషకుడు ఐన అల్లాహ్ కే నా నమాజ్, నా త్యాగం, నా జీవితం, నా మరణం అర్పితం. ఆయన దైవత్వంలో ఎవ్వరికీ భాగంలేదు నాకు ఆదేశింపబడి నది ఇదే. నేను జీవిత పర్యంతం ఆయనకే విధేయుణ్ణి

ఇదే నమాజ్ సారం. వాస్తవానికి ఇది ఒక ముస్లిం జీవితానికే సారం!

మానవుడు అన్నిటి నుండి వేరై, నిర్మల హృదయంతో తన్ను సర్వేశ్వరుని వైపుకు త్రిప్పకోవడమే నిజమైన ఇస్లామీ జీవితం. అంటే, ఆచంచలమైన మనస్సుతో దైవవిధేయుడై జీవించడం ఇంకా, స్థిర చిత్తుడై మనిషి తన జీవితాన్ని దైవేచ్ఛానుసారంగా గడపాలని నిర్ణయించుకోవడం ప్రాపంచిక పనుల్ని విడిచి పూజాపునస్కారాల్లో ప్రతి నిత్యం నిమగ్నం కావాలని ఏమాత్రం దీని అర్థం కాదు. దీని అర్థమేమిటంటే ప్రపంచానికి సంబంధించిన ప్రతిపని ఎవల అల్లాహ్ అభీష్టమేదో తెలుసుకోవాలి, జ్ఞాపకముంచు కోవాలి. ఈ భావం, యీ ఆలోచన తాను వేసే ప్రతి అడుగు, చేసే ప్రతి పనిలో ప్రస్ఫుటం కావాలి. వ్యాపార విషయాలు, పరస్పర సంబంధాలు, రాజకీయాలు పరిపానా కార్యక్రమాలు — ఏవన్నా కానివ్వండి, అవి భగవదాజ్ఞలకు అనుగుణంగా ఉండాలి. మానవుని జీవితం, ఆయన ప్రసాదించిన ధర్మంకోసం, ఆతని మరణం దైవంకోసం, దైవ సంతోషం కోసం సమర్పితంకావాలి. దైవంవైపు లగ్నంకావటంలో ఉన్న అంతరార్థమిదే. ఒక వేళ మన జీవితం యీ విధంగా ఉండకపోతే, అది నిజమైన ఇస్లామీ జీవితంకాదు.

కేవలం నమాజ్ లోనేకాక, జీవితానికి సంబంధించిన ప్రతి విషయం లోను ముస్లిం దైవదాసుడు అనే భావం ప్రతి నమాజ్ కు ముందు జ్ఞాపకం

చేయబడుతుంది. దీని శరవార మీరు మీ రెండు చేతుల్ని చెవులదాకా ఎత్తుతారు. అంటే, ప్రపంచం, దానికి సంబంధించిన పనులతో ప్రస్తుతం మీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు అని ప్రకటిస్తున్నారన్నమాట. "అల్లాహు ఆకబర్" అని రెండు చేతుల్ని కట్టుకుంటారు. ఆప్పుడు ప్రభువు సాన్నిధ్యంలో నిశ్చల మనస్కులై మీరు అంటారు...

సనా (దైవస్తోత్రం)

సుబ్ హాన - పవిత్రుడవు, తోపములేనివాడవు.

క - నీవు, నీది.

అల్లాహుమ్మ - ఓ స్వామీ, ఓ దేవా!

వ - మరియు

బి - తో, తోడ

హంద్ - ఖుతి, స్తోత్రము, కృతజ్ఞత

తబారక - శుభకరము

ఇస్మ - పేరు, నామము

త ఆలా - మహోన్నతమైనది

జద్ద్ - మనత, మహత్తు

గైర్ - తప్ప

సుబ్ హానకల్లాహుమ్మ వదిహమ్దిక వతబారకస్మృకవత ఆలాజద్దుక వలాఇలాహ గైరుక.

ఓ అల్లాహ్! నీవు అత్యంత పవిత్రుడవు. నమస్త స్తోత్రాలు కృత

జ్ఞాతలు కేవలం నీకే నీ పేరు ఎంతో శుభప్రదమయినది. నీమనత మహా స్మృతమైనది. శివు తప్ప ఆరాధనకు అర్హుడైనవాడెవ్వడు లేడు.

దైవ స్తోత్రంతో మీరు నమాజ్ను ప్రారంభించారు. విధేయతకు, దాస్యానికి అల్లా తప్ప ఇతరులెవ్వరూ అర్హులు కారనే మీ విశ్వాసం మీ హృదయంలో, నూతనమైనది. దీని తరువాత...

అఉజు = నేను శరణువేడుకుంటున్నాను.

మిన్ = నుండి

రక్షీం = తరిమి వేయబడిన, చీత్కరింపబడిన, త్రోసివేయబడిన
చూత్కరింపబడిన

బిస్మి = పేరుతో

రహ్మాన్ = కరుణామయుడు

రహీం = ప్రేమించువాడు, వరము లిచ్చువాడు.

అ ఉజు బిల్లాహి మిసషముతా నిర్రక్షీం బిస్మిల్లా హిర్ర హ్మిని
రహీం.

సైతాన్ జాలాన్నుండి సంరక్షింప బడటానికి, నేను దైవాన్ని శరణు వేడుకుంటున్నాను. కరుణామయుడు, ప్రేమించువాడు ఐర అల్లాహ్ పవిత్ర నామస్మరణతో ప్రారంభిస్తున్నాను.

మీరు నమాజ్లో అల్లాహ్తో నివేదించుకునే ముందు మీ ఏకా గ్రతను భగ్నం చేయటానికి మీ మనస్సులో అనేకమలిప భావాలను ఉత్పన్నం చేయటానికి ప్రయత్నించే సైతాన్ జాలాన్నుండి రక్షణ కొరకు దైవాన్ని శరణు వేడుతారు. సైతాన్ పన్నిని వలనుండి రక్షింప బడటానికి మీరు స్వయంగాను సైకాచిక విషయాలకు

దురంగా ఉండాలి. ఆప్పుడే మీకు దైవ సహాయం లభిస్తుంది. మీరు ఆనే ప్రతి మాటను ఆలోచించి, అర్థంచేసుకుని మరీ ఆనండి. దుర్మార్గానికి లోను గాకుండా మీరు చేయగలిగినంత ప్రయత్నం మనఃపూర్వకంగా చేయండి. ఆప్పుడు అల్లాహ్ సహాయాన్ని అర్థించండి. తప్పకుండా కరుణామయుడైన దేవుడు మీకు సహాయం చేస్తాడు. కష్టాలు తీరుతాయి. మీ మార్గం సాఫేగా ఉంటుంది. భగవంతుడు మీకు యిచ్చిన యీ శక్తిని, అధికారాన్ని ఉపయోగించుకోకుండా, ఊరికే చేతులు కట్టుకుని కూర్చుని, కేవలం ప్రార్థిస్తూ ఉంటే, ఆ ప్రార్థనలు అంత ఎక్కువగా మన్నింపబడవు. అందుకని, నమాజ్ లోనే కాదు మీ జీవితంలో కూడ సైతాన్ దుష్ట ప్రవరాన్నుండి మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోవడానికి దేవుడిచ్చిన శక్తి సామర్థ్యాలను ఉపయోగించాలి. ఈ పని చేస్తూనే దైవ సహాయాన్ని అర్థించాలి. ఆప్పుడు మీకు దైవసహాయం తప్పకుండా లభిస్తుంది. తద్వారా సన్మార్గంపై స్థిరంగా ఉండటం, దుర్మార్గానికి దూరంగా ఉండటం కూడ మీకు సులభ సాధ్యమౌతుంది.

ఇప్పుడు మీరు అల్లాహ్ పేరుతో యీవిధంగా ప్రారంభిస్తారు:

అల్ ఫాతిహ

లిల్లాహ్ = అల్లాకే

రబ్ = యజమాని, ప్రభువు, పరిపోషకుడు

ఆలమీన్ = సమస్త లోకములకు

మాలిక్ = యజమాని (న్యాయాధిపతి)

యామ్ = దినము, రోజు

దీన్ = ప్రతిఫలం

- ఇయ్యోక = నిన్నే, నీనుండే, నీకొరకే
 సఅబుదు = మేము ఆరాధిస్తున్నాము
 నస్తయ్యాన్ = మేము సహాయం కోరుతున్నాము
 ఇహోది = నీవుచూపించు
 నా = మాకు
 సిరాల్ = మార్గము, దారి
 ఘస్తఫీం = సరియైనది, సరళమయినది
 అల్లజీస = ఎవరైతే
 అన్ ఆంత = నీవు అనుగ్రహించిన
 అలైహిం = వారిపై
 మగ్జాబ్ = దైవాగ్రహానికి గురియైనవారు
 జాల్దీన్ = దారి తప్పినవారు
 ఆమీన్ = తథాస్తు (కోరినట్లుగానే యగుగాక)

అల్ హామ్దు లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్ అర్రహ్మీ నిర్రహీం మాలి
 కియామిద్దీన్ ఇయ్యోక సఅబుదు వఇయ్యోక నస్త ఈన్ ఇహోదినస్సిరాతల్
 ఘస్తఫీం సిరాత్లదీన అన్ ఆంత అలైహిం గైరిల్ మగ్జాబి అలై
 హిం వలజ్జాల్దీన్.

సమస్త లోకాలను పోషించే అల్లాహ్ కే సర్వస్తోత్రములు. ఆయన
 మిక్కిలి కరుణామయుడు, ప్రేమించువాడు తీర్పు దినపు యజమాని.
 (పరమేశ్వరా!) నిన్నే మేము ఆరాధిస్తున్నాము. సహాయంచేయమని నిన్నే
 ఆర్తిస్తున్నాము మోక్షము లభించు సరియైన మార్గాన్ని మాకుచూపించు

నీ అనుగ్రహానికి పాత్రులైన వారి మార్గాన్ని నీ ఆగ్రహానికి గురికాని వారి, దారి తప్పనివారి మార్గాన్ని మాకు చూపించు.

“కృతజ్ఞతతో చేసే స్తుతులన్నీ అల్లాహ్ కే” అని మీరు అసటానికి కారణమేమిటి? ఆయనే మిమ్మల్ని పుట్టించాడు; ప్రాణం పోశాడు; జీవించటానికి కావలసిన సామగ్రి నంతా యిచ్చాడు; భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న దంతా మీకు సేవ చేయటానికి సృష్టించాడు; ఇందుకేగా మన మంతా ఆయన్ను అంత యిదిగా స్తుతించేది. ఆయన అందరినీ మించిన మహోపకారి. వాస్తవంగా అసలు ఆయనే మన నిజోపకారి. ఇతరులెవరన్నా మనకు ఉపకారం చేస్తున్నారంటే అసలు వాళ్ళదగ్గర ఏముంది? దైవం ప్రసాదించిన కానుకల్ని వారు ఇతరులకు ఇస్తున్నారన్నమాట. వారికి ఆ విధంగా చేసే భాగ్యాన్ని కలిగించేది భగవంతుడే భగవంతుడు ఎవరికన్నా, ఏదన్నా యిస్తున్నాడంటే తనవద్దనుండి తనదైనదాన్ని యిస్తున్నాడు. ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా యిస్తున్నాడు మానవులకు, సకల చరాచారాలకు యిస్తున్నాడు. ఈ ప్రపంచంలో ఎవరన్నా దేని నన్నా పొందుతున్నారంటే, అది పరోక్షంగానో ప్రత్యక్షంగానో కేవలం దైవంవల్లనే. మేలు చేస్తే కృతజ్ఞత తెలుపడం మన కర్తవ్యం కృతఘ్నత సీమల లక్షణం. మన శరీరంలో ఉన్న ప్రతి అణువులో దైవం చేసిన మేలు కన్పిస్తుంది. దానికి మనం కృతజ్ఞత తెలుపకపోతే, అది విశ్వాస ఘాతకం అవుతుంది. దైవానికి కృతజ్ఞత తెలుపటమంటే, ఆయనకు మీరు ఏదో మహోపకారం చేయాలని కాదు. ఆయన మనకిచ్చిన ప్రతి వస్తువును, చేసిన ప్రతిమేలును నిండు మనస్సుతో గౌరవించాలి. అందరి కంటే, అన్నిటికంటే ఆయన్నే ఎక్కువగా ప్రేమించాలి. ఆయన చేసిన మేళ్ళను ఓప్పుకోవాలి. ఆయన మనకిచ్చిన యీ జీవితాన్ని, జీవితంలోని సౌలభ్యాలను ఆయన అభీష్టం ప్రకారం ఉపయోగించాలి. కేవలం నోటితో వెళ్ళుబుచ్చే కృతజ్ఞత, కృతజ్ఞత ఆనిపించుకోదు.

“ఆయన సర్వలోకాలకు యజమాని, పోషకుడు” అని మీరు అంటారు. ఈ మాటలు ఎంతో గొప్పవి. వాటిని పలికి మీరు ఒక పెద్ద ప్రమాణం చేశారన్నమాట. ఈ విశ్వాసం మీ హృదయపు లోతుల్లో నాటుకుపోతే, మీ జీవితగతీ మారిపోతుంది. అప్పుడు మీరు ఈ యావ త్రప్రపంచాన్ని ఒకే దేవుని బానిసగా చూస్తారు. మీకు ఏవస్తువూ అనవసర మైనదిగా, వింతగా, పరాయిదిగా కన్పించదు. ఎవరైతే ఆ ప్రభువు అభీష్టానికి, ఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తూ కన్పిస్తారో, వారిని తమ కర్తవ్యాన్ని గుర్తించేటట్లుగా చేస్తారు. వారి బుద్ధిలేమికి జాలిపడి, ఎంతో ఓర్పుతో వారికి జ్ఞానబోధ చేసి, వారు తమ నిజప్రభువును గుర్తించేలా మీరు ప్రయత్నంచేస్తారు. ఈమనిషి సన్మార్గం వైపుకురాడు, యింకా అతని కోసం కష్టపడటం నిష్ప్రయోజనం అనే నమ్మకం మీకు కలుగనంత వరకు మీరు మీ ప్రయత్నాలను మానరు.

ఈ ప్రమాణానికి పర్యవసానంగా మీరు అల్లాయే మా ప్రభువనీ, అందరికీ ఆయనే ఆధారమనీ, అందరం ఆయన యిచ్చిన ఆహారాన్నే తింటున్నామనీ, అందరినీ ఆయనే పోషిస్తున్నాడు అనీ ఒప్పుకుంటే మీరు భగవంతుణ్ణి వదలి, యితరులపై ఆశలు ఎలా పెట్టుకుంటారు? ఆయన్ని కాదని ఇతరుల్ని దేవుళ్ళుగా ఎలా ఆరాధిస్తారు? ఏవిధమైన హక్కు, అధికారం లేకుండా, మానవుల దేవుళ్ళయి కూర్చున్న బూటకపు దేవుళ్ళకు విధేయులై సేవకులయి ఎలా జీవిస్తారు? వాస్తవానికి సర్వేశ్వరుడు అల్లాహ్ ఒక్కడే నిజమైన స్వామి. ఆయన దైవత్వం ఆయన స్వశక్తికి ఆధారంగానే ఉంది. ఆయనకు ఇతరుల సహాయ సహకారాలు అవసరంలేదు. ఆయనతప్ప, యితరులందరికీ ఏదో ఒక ఆధారం కావాలి. సృష్టిలో కన్పించే ఏ వస్తువు, ఏ ప్రాణి దైవం కాదు, కాజాలదు.

మీరు ఆల్లాను "కరుణామయుడు, ప్రేమించేవాడు." అన్నారు. వాస్తవానికి, ఆయనకంటే ఎక్కువగా కనికరించేవారు, కరుణించేవారు, ప్రేమించేవారు ఎవరూ లేరు. మహోజ్వలము, మహాద్భుతము ఐన యీ సృష్టిలో కన్పించే అసంఖ్యాక ప్రాణుల జీవనోపాధికి కావలసిన అన్ని అవసరాలను ఏర్పాటుచేసిన భగవంతుడు ఎంత కరుణామయుడు! ఆయన చేసిన మేళ్ళు అనంతమైనవి వాటిని తెక్కించడం మానగ మాత్రునికి సాధ్యం కాదు. ఆయన చేసిన ఒక్క మేలు, ఒక్క అనుగ్రహానికి బదులుకూడా చెల్లించుకోలేడు. ఒకటి మాత్రం సాధ్యమే దైవ ప్రసాదితమైన యీ వరాలన్నింటిని. ఆయన యిచ్చానుసారంగా వాడ గలడు. ఆయనకు అయిష్టంగా ఉండే విధంగా ఉపయోగించకుండా ఉండ గలడు. ఆల్లా చేసిన యీ మహోపకారాలకు యీ మాత్రం కృతజ్ఞత తెలుపకూడదా ?

"తీర్చుదినపు యజమాని" అంటారు మీరు. యీ మాటల్లో ఉన్న ఆర్థాన్ని గమనించండి. "ఏదో ఒక రోజున అందరూ ఈ ప్రపంచాన్ని విడిచిపోవలసినవారే. పురుణానంతరం ఒక రోజున అందరూ మిళ్ళ బ్రతికింపబడతారు. ఆ రోజున మానవుడు ప్రపంచంలో చేసిన మంచి, చెడు పనులను గురించి జవాబు చెప్పకోవాలి. మంచి పనులు చేసినవారికి మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. చెడు పనులు చేసినవారు దైవానికి ఆవిడే యులై తీవించినవారు కష్టాలపాలవుతారు. ఇంకా, ఆ రోజున రక్షించే, షమించే, శిక్షించే అధికారం ఆ స్వామికితప్ప మరెవ్వరికీ ఉండదు" ఈ మీ నమ్మకం ఆ మాటలతో పునశ్చరణ చేసికొన్నట్లవుతుంది. ఈ భావం మీకు రోజు పలుపూర్లు కలిగినప్పుడు, దాన్ని మీరు ధృవ పరుస్తూ ఉన్నప్పుడు, మీరు, తెలిసి, కావాలని, చేయాలని దైవాజ్ఞల్ని ఉల్లంఘించటం సాధ్యమా? ఫలానా పనుల్ని చేస్తే భగవంతుడు శిక్షిస్తాడు అనే భయం, భావం మీలో కలిగినప్పుడు, వాటిని ఏ సందర్భంలోనూ

మీరు చేయరు ఎందుకంటే ఆయన శిష్యు చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది. దాన్నుండి రక్షించేవారు ఎవరూ ఉండరు. అప్పుడు మీరు దైవ సంతోషానికి దోహదమిచ్చే పనుల్నే చేస్తారు. దానికి దైవం మీకిచ్చే బహుమానం చాలా గొప్పది.

మళ్ళీ మీరు చేసే యింకొక ప్రమాణం చూడండి. “పరమేశ్వరా! నిన్నే మేము ఆరాధిస్తున్నాము. సహాయం చేయమని నిన్నే ఆర్థిస్తున్నాము.” దీన్ని మీరు అర్థం చేసుకుని, అచంచల విశ్వాసంతో, హృదయపూర్వకంగా అంటే, మీ యావజ్జీవితం యీ విషయానికే సాక్ష్యమిస్తుంది. అంటే మీ జీవితమనే అర్థంలో యీ మీ విశ్వాసం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. మనీదు ప్రాంగణాన్ని విడచిన తరువాతకూడ, యితరుల దాసులు అవటానికి యిష్టపడరు. ఇతరులు కోరిన ప్రకారం, మీ మనస్సు ఎలాచెబితే అలా కళ్ళుమూసుకుని చేయడానికి సుతరాము యిష్టపడరు. అంటే కోరికలకు దాసులుకారు. ప్రతి పనిని చేసేముందు, దాని విషయంలో అల్లాహ్ ఆభీష్టం, ఆదేశం ఏమిటో అని తెలుసుకుంటారు. ప్రపంచంలోని ఏ శక్తి, ఏ ప్రభుత్వం, ఏ నాయకుడు, ఏ మలాచార్యుడు, దైవ వ్యతిరేకమైన ఏ పనినీ మీచేత చేయించలేరు. అనుక్షణం సన్మార్గంపై స్థిరంగా, అచంచలంగా ఉంటారు. దైవ విధేయులై, దైవదాసులై జీవించేటప్పుడు వచ్చే కష్టాలను, సష్టాలను దైర్యస్థైర్యాలతో ఎదుర్కొనే శక్తిని ప్రసాదించమని అపద్బాంధవుడైన అల్లాసు ప్రార్థిస్తారు.

“సరియైన మార్గాన్ని చూపమ”ని మీ రాయసతో వేడుకుంటారు. సన్మార్గులు, సద్గుణ సంపన్నులు కావాలనీ, దైవమార్గంపై స్థిరంగా నడవాలనీ మీకు దృఢసంకల్పం లేకపోతే భగవంతుని దర్బారులో మీరు చేసే యీ దరఖాస్తు అర్ధరహితము, నిరుపయోగము కాగలదు, ఉదాహరణకు రోగంతో బాధపడే ఒక మనిషిని తీసుకోండి. డాక్టరు దగ్గరకు

పోయి, తన వ్యాధిని నయంచేయమని, హృదయం కదిలేలా విలపిస్తూ ప్రార్థిస్తాడు. కాని తరువాత, దాక్టరిచ్చిన మందు తినకుండా, చెప్పిన పత్యం చేయకుండా, తినరాని పదార్థాలన్నీ తింటాడు. అతని యీ అజాగ్రత్తవల్ల, రోగం నెమ్మదించక పోవడమే కాకుండా, ఏజ్యంబించి తీవ్ర ప్రమాదానికి దారితీస్తుంది.

దీని తరువాత మీరు “దైవమా! నీవు ఆనుగ్రహించినవారి, నీ ఆగ్రహానికి గురికానివారి, దారితప్పనివారి మార్గాన్ని మాకు చూపు” అని ప్రార్థిస్తారు. ఇదంతా అన్న తరువాత దైవ ద్రోహాల, దైవమార్గం తప్పినవారి ఉద్యమాలను, విధానాలను అంగీకరించి, స్వీకరించటానికి మీకు ఏ మాత్రం ఆస్కారం ఉండదు. అల్లాహ్ ఆనుగ్రహానికి పాత్రులైనవారి, ఇహ పర లోకాల్లో కృతార్థులైనవారి మార్గంపై నడిపింపమని దైవాన్ని మీరు ఆర్థించారు. కాని అసలైన, అవృష్యమైన ఇస్లాంను వదలి, కమ్యూనిజం, జాతీయతత్వం, స్వదేశాభిమానం అనే పేరికల్ని ఇస్లాంకు జోడిస్తే, మీరు చేసే నమాజులు, ఆరాధనలు మీకు ప్రయోజనాన్ని కలిగిస్తాయని ఏమాత్రం ఆశించవద్దు. మానవ జీవితం సుఖశాంతులతో అలరారటానికి, ఒక శాశ్వత విధానాన్ని, ఆచరణ యోగ్యమైన ఒక నియమావళిని ఇస్లాం యిస్తుంది. దీన్ని సంపూర్ణంగా స్వీకరించినవారికి, ఇహలోకంలో విజయం, పరలోకంలో మోక్షం లభిస్తాయి. ఇలాంటి వ్యక్తుల్నే అల్లాహ్ ఆనుగ్రహిస్తాడు. తమ పూర్తి జీవితాన్ని ఇస్లామీ ధర్మానికి అంకితం చేయటానికి ఎవరైతే ఇష్టపడరో, ఇస్లాంలో యితర విధానాలను, సిద్ధాంతాలను జోడించి, దాన్ని కలగాపులగంగా తయారుచేసి తదను గుణంగా తమ జీవితాన్ని ఎవరైతే గడుపు నిశ్చయించుకుంటారో, వారు ఏరికోరి దైవాగ్రహాన్ని ఆహ్వానిస్తున్నారన్నమాట. లేక వారు అసలు

మార్గాన్ని తప్పిన వారై నా ఐ ఉండాలి ఇలాంటివారు పై విధంగా అల్లాహ్ ను అర్థించటం, ఆయనతో ఎగతాళి చేయటంకాక మరేమవుతుంది?

ఈ పరిస్థితికి లోనవకుండా మనల్నికాపాడి, తనశరణులో చోటివ్వ మని మనందేవుణ్ణి ప్రార్థించాలి. ఇహ పరలోకాల్లో సఫలతను ప్రసాదించమని మీరుచేసే ప్రార్థన అయిపోయింది. తరువాత మీరు మీ ప్రభువుతో ఆఖర్లో ఒక మాట అంటారు- "ఆమీన్" అని. దీని ఆర్థమేమంటే, "ఓ ప్రభూ! మేము కోరిన విధంగానే చెయ్యి. మా ప్రార్థనల్ని అంగీకరించు" అని. దీని తరువాత మీరు ఖురాన్ లోని ఏదో ఒక భాగాన్ని పఠిస్తారు. మానవ జీవితాన్ని తీర్చి దిద్దటానికి పంపబడ్డ చివరి దైవగ్రంథం ఖురాన్. దీని ప్రతి భాగంలో ఒక మహత్తర ప్రబోధం, ఒక అద్భుత గుణపాఠం మనకు దొరుకుతాయి. మీరు యిప్పుడిప్పుడే దైవాన్ని కోరిన ఆ సరళ మార్గం" దీనిలోనే ఉంది.

ఖురాన్ లోని ఏ భాగాన్ని చదివినా, దాన్ని అర్థంచేసుకునే యోగ్యత మనలో ఉండటం చాల మంచిది. అదిలేకపోతే చిన్న చిన్న సూరాల అర్థమయినా జ్ఞాపకముంచుకొనడానికి ప్రయత్నించాలి. ఇంకా ఖురాన్ లోని కొన్ని భాగాలను ఖుణ్ణంగా అర్థం చేసుకునే కృషి నిరంతరం జరుగుతూ ఉండాలి ప్రస్తుతానికి మీరు రెండు చిన్న సూరాల అర్థాన్ని తెలుసుకోండి

'ఇ ఖ్లాన్' సూ రా

ఖుల్ = (ఓ ప్రవక్త) అను, చెప్ప

హువ = అతడు, ఆయన

అహద్ = ఒకడు (ఆయన లాంటి వారు ఎవరూ లేరు)

నమద్ = ఇతరులపై ఆధారపడని వాడు. అందరికీ ఆయన
ఆధారం

లం = లేదు, కాదు

యలిద్ = ఆయన కన్నాడు (సంతానాన్ని)

యూలద్ = ఆయన పుట్టాడు

యకున్ = ఉన్నాడు, ఉన్నది

ల్లహు = ఆయన కోసం

కువువన్ = ఆయనతో సమానమైనవాడు

అహద్ = ఎవరయినా

ఖుల్ హు వల్లాహు అహద్ అల్లాహుస్సమద్ లం యలిద్ వలం
యూలద్ వలం యకుల్లహూకువువన్ అహద్.

ఓ ! పవిత్రా! "అల్లాహ్ ఒక్కడే; ఆయనలాంటి వాడు ఎవ్వడూ లేడు. అల్లాహ్ కు ఎవ్వరి ఆధారం అవసరం లేదు. అందరికీ ఆయనే ఆధారం. ఆయన ఎవరినీ కనలేడు. (అంటే ఆయనకు సంతానమే లేదు) ఆయన్ని ఎవరూ కనలేడు. (అంటే ఆయనకు తల్లి, తండ్రి లేరు) ఆయనకు సమానుడు ఎవడూ లేడు.

'అస్' నూ రా

వ = ప్రమాణము (సాక్షిగా)

అస్సి = కాలము

ఇన్న = నిస్సందేహంగా

ల = తప్పకుండా, నమ్మకంగా

నీ = తో, తోపల

ఋషిన్ = నష్టము

అల్లజీర = వారు ఆ మనుషులు

ఆమనూ = విశ్వసించినవారు

అమిలు = (పని) చేసినవారు

సాలిహాత్ = మంచిపనులు, సత్కార్యములు

తవాసౌ = ఉపదేశించారు, ప్రబోధించారు

హాఖ్ = సత్యము, యదార్థము, నిజము

సత్ = కష్టాలను సహించడం, సన్మార్గంపై స్థిరంగా ఉండటం
ఓరిమి, సహనం, స్తైర్యం.

వల్ ఆస్రిఇన్నల్ ఇన్సారలపీ ఋషిన్ ఇల్లజీర ఆమనూ
అమిలున్ సాలిహాతి తవాసౌబిల్ హాఖ్ తవాసౌబిస్సత్

1కాలము సాక్షిగా! నిస్సందేహంగా మానవుడు అపార నష్టంలో
ఉన్నాడు. కాని విశ్వసించినవారు, సత్కార్యములు (అల్లాహ్ చేయమన్న

1. దీని అర్థం ఏమంటే, కాలం యీ మాట నిజమని సాక్ష్య
మిస్తోంది మనకు పూర్వం మరణించిన వారి చరిత్ర మన కళ్ళ ముందు
స్పంది నుండు రాబోయే మాటలు ఎంత సత్యమైనవో, ఎంత యదార్థ
మైనవో యీ చరిత్రను చదివితే స్పష్టమవుతుంది.

2. తోటి వారిని సన్మార్గం వైపుకు రమ్మని ఆహ్వానించేవారు
దైవమార్గంపై స్థిరంగా ఉంటూ, పచ్చే కష్టాలను ఓర్పుతో సహించమని
ప్రబోధ చేసేవారు.

పనులు) చేసినవారు, ఒకరినొకరు ధర్మపథాన నడవటానికి, ఆ మార్గంలో ఎదురయ్యే కష్టనష్టాల్ని స్వైర్యంతో సహించటానికి ప్రబోధం చేసుకునేవారు మాత్రమే ఆ నష్టాన్నిండి, ఆ దివాలానుండి సురక్షితంగా ఉన్నారు.

ఈ సూరాలో మనకు అత్యంత ప్రధానమైన ఉపదేశముంది మానవుడు ఇహ పర లోకాల్లో వినాశం, విచ్ఛిన్నం నుండి సురక్షితంగా ఉండాలంటే ఒకే ఒక మార్గం ఉంది. అందుకు ఆతడు వైవాన్ని విశ్వసించాలి. సత్కార్యాలు చేయాలి. కేవలం విశ్వసించడంతోనూ సరిపోదు, లేదా మంచి పనులు చేయడం కూడా చాలదు. ఇతరుల్ని కూడ దైవమార్గం వైపుకు పిలవాలి. సన్మార్గంపై నడవటానికి దానిపై సుస్థిరంగా ఉండటానికి పరస్పరం సహాయ సహకారాలు అంద జేసుకుంటూ ఉండాలి. ఇంకా, యీ సందర్భంలో వచ్చే కష్టాలను ఎంతో ఓర్పుతో భరించడమేకాక తమ మిత్రులతో కలిసి ధర్మపథంపై స్థిరంగా ఉండటానికి దైర్యంతో ఆపదల్ని ఎదుర్కొనటానికి తయారు కావాలి.

పైసూరాను చదివిన ఏదో ఒక సూరాను చదివిన పదప, మీరు "అల్లహు అక్కర్" అని వినియంతో (రుకూ) మోకాళ్ళపై చేతులుపెట్టి వంగుతారు. అప్పుడు

"సుబ్ హాన రబ్బియర్ అజీం" అంటారు. (మహాఘనత కల నా ప్రభువు, ఏలోపము లేని పవిత్రుడు.)

(రబ్బీ = నా ప్రభువు; అజీం = మహిమ గలవాడు)

ఈ విధంగా అని నిటారుగా నిలుచుంటారు. నిలుచుంటూ అంటారు -

"సమి అల్లాహులిమన్ హమిద" (కృతజ్ఞతలు తెలిపినవాని మాటలను అల్లా ఆలకించాడు)

సమీత = విన్నాడు, ఆలకించాడు

లిమన్ = ఎవరయితే

హమిద = కృతజ్ఞతలు తెలిపాడు

పూర్తిగా నిలుచున్న పిదప మీరు,

'రబ్బనాలకల్ హంద్'

(ఓ మా ప్రభూ! సమస్త స్తుతులు నీకే) అంటారు.

రబ్బనా = ఓ మా ప్రభూ!

లక = నీ కొరకు

మళ్ళీ "అల్లాహు అక్బర్" అంటూ మీరు మీ శరీరావయవాల్లో కల్లా గౌరవప్రదమయిన భాగాన్ని అంటే మీ నుదిటిని దేవుని ముందు భూమిపై ఆతివినయంతో ఆనిస్తారు. సజ్దాలో నుదిటిని భూమికి తాకించి, అనేకసార్లు అంటారు.....

"సుఖ్ హీన రబ్బియల్ ఆలా"

మహామహోన్నతుడయిన నా ప్రభువు ఏ దోషము లేనివాడు. (ఆలా- మహోన్నతస్థానమున్నవాడు)

మీరు భగవంతుని దర్బారులో మీ శరీరాన్ని వినయంతో వంచి, మళ్ళీ గౌరవంతో నిలుచుని, ఇంకా, మీ లలాటాన్ని భూమిపై పెట్టి మీరు చేసే ప్రమాణాన్ని గురించి ఆలోచించండి. అందరికింటి గొప్పవాడు, మహోన్నతుడు ఐన వానిని మీరు మీ ప్రభువుగా స్వీకరించారు మీరు ఎవరిదాసులో, వాని అంతస్తు, స్థానం ఉన్నతమయినది అనే విషయంపై మీకు పూర్తి నమ్మకం కలిగింది. దీని తరువాత కూడ, ఒకవేళ (దైవం ఆవిధంగా చేయకుండుగాక) మీకు అపదలు కలిగితే, సహాయం

చేయమని ఆయన్నిగాక, క్షతరుల్ని ఎలా వేడుకుంటారు? మీలో సిరాళా సంస్కృతాలు ఎలా తలెత్తుతాయి? ఇది ఆసంభవం, అసాధ్యం. మీ ప్రభువు, మీ యజమాని అందరికంటే చాలా గొప్పవాడు. మీరు ఏమి కోరినా, మీకు ఏమికావలసినా ఆయననే అర్థిస్తారు. ఆయన్ను వదలి ఇతరుల సద్దకు ఎలాపోతారు? రోజూ ఆయన పవిత్ర దర్బారులో ఎన్నోసార్లు హాజరౌతారు. ప్రతి నమాజ్ లో అనేకమార్లు "కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారి మాటలను అల్లాహ్ వింటాడు" అని అంటారు. మీ మనస్సులో ఉన్నకోరికలు, ఆశలు అన్నీ ఆయనకు తెలుసు. ఆయన్ని ఎల్లవేళలా ఏదీ కావాలన్నా ఎదుగవచ్చు, పొందవచ్చు. ఆయనకున్న అధికారం, మహిమ అనన్య సామాన్యమైనవి. అన్ని విషయాలు ఆయనతో అనకపోకే మరింతెవరితో అంటారు? ఈ విధంగా మీ ప్రభువు తన ఆనుగ్రహాల్ని మీపై పర్షింప చేస్తే, ఆయన కరుణ మీకు తోడయితే, మీకు మానసిక శాంతి లభిస్తే మీరు గర్వపడి విర్రవీగుతారా? (దైవం ఆ విధంగా చేయకుండుగాక) కృతముల్లై ప్రవర్తిస్తారా? లేదు. ఆ విధంగా ఎప్పటికీకాదు. ఎందుకంటే అందరి కంటే గొప్పవాడు, అత్యున్నత స్థానం కలవాడు అల్లా ఒక్కడేనని మీకు తెలుసు. మీకు దొరికిన ప్రత వస్తువు ఆయన చలువవల్లనే దొరికింది అనే జ్ఞానం మీకు ఉంది.

అలోచించి, అర్థం చేసుకోదగ్గమాట మరొకటుంది. ఏ ప్రభువు ముందయితే అత్యంత వినములై శరీరాన్ని వంచి, సాష్టాంగ పడి భక్తిని, విధేయతను తెలుపుకుంటారో, బయటకు రాగానే ఆయనకు ఎదురుతిరుగుతారా? ఇది ఎలా సాధ్యం? ఒకవేళ మీరు ఆ విధంగా ప్రవర్తించి, మళ్ళీ మీ ప్రభువు ముందు హాజరైనప్పుడు, ఆయన ఔన్నత్యాన్ని స్తుతించి, శిరస్సును భూమిపై పెట్టి, భక్తి ప్రపత్తులను వెల్లడిస్తే, మీరు చేసే యీ పూజకేమన్నా విలువుంటుందా? ఆ నమాజ్, ఆ ప్రార్థన, ఆ ఆరాధన మీ ముఖంపై త్రిప్పి కొట్టబడతాయి జాగ్రత్త!

నమాజ్ 1 లోని ఒక రకాత్ ఘూర్తి అయింది. ఈ విధంగానే రెండో రకాత్ ను కూడ ఘూర్తి చెయ్యాలి. మొదటి రకాత్ లో అన్న మాట లన్నింటినీ మళ్ళీ తిరిగి ఆనాలి.

ఇప్పుడు మీరు (రెండు రకాత్లు ఐన తరువాత) వినయంతో కూర్చుంటారు. కూర్చున్న పిదప యీ విధంగా అంటారు.

“తషహ్ హుద్”

తహియ్యాత్ = నోటితో చేసే ఆరాధనలు

సలవాత్ = శరీర అవయవములతో చేసే ఆరాధనలు

తయ్యిబాత్ = ధనంతో చేసే ఆరాధనలు

సలామ్ = శాంతి

అలైక = నీపై,

అయ్యుహా = ఓ !

నబీ = ప్రపక్త

రసూల్ = సందేశ హారుడు

రహ్మాత్ = కరుణ, దయ, కారుణ్యం

1. ప్రతి రకాత్ లో రెండు సార్లు నుదుటుని భూమిపై పెట్టి సజ్ దా చేయాలి. సజ్ దా చేసేటప్పుడు, తలను లేపేటప్పుడు “అల్లాహు ఆక్కర్” ఆనాలి.

2. రెండవ రకాత్ లో “సనా”ను, “అశుఖ బిల్లాహి మిసష్యయ్ లా నిర్రజీం”ను చదువకూడదు.

బరకాత్ - వరములు, మేళ్ళు

అలైనా - మామీద

అలా - పై, మీద

అట్టే - దాసుడు,

ఇబాద్ - దాసులు

సాలిహీన్ - మంచివారు, సద్గుణ సంపన్నులు, సన్మార్గులు

అత్తహియ్యాతు లిల్లాహీ వస్సలవాతు వత్తయ్యి బాతు ఆస్స
లాము అలైర అయ్యుహన్నబీయు వరహ్మాతుల్లాహీ వబరకాతుహు
ఆస్సలాము అలైనావఅలా ఇబాదిల్లాహీస్సాలి హీన్ అష్ హదు అల్లాయిలా
హ ఇల్లల్లాహు వఅష్ హదు అన్న మహమ్మదన్ అబ్దుహు వరసూలుహు.

వాక్కుతోచేసే ఆరాధనలు, కాయముతో (శరీరావచవములతో)
చేసే ఆరాధనలు, ధనంతోచేసే ఆరాధనలు కేవలం భగవంతునికే.
ఓ ప్రవక్తా! నీ పైశాంతి కలుగుగాక. అల్లా నిన్ను కరుణించుగాక.
నీపై అల్లా తన శుభాలను కుమ్మరించుగాక. మాపై ఇతర సన్మార్గులపై
దేవుడు శాంతి కలిగించుగాక. ఆరాధనకు దాస్యానికి, అర్హుడు కేవలం
భగవంతుడు మాత్రమేనని నేను ప్రమాణించేసి చెబుతున్నాను. మహమ్మద్
దైవదాసుడనీ, ప్రవక్త అనికూడ నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను.

పత్రిమానవుడు ధైవానికి దాసుడు యీ దైవదాస్యానికి అర్థం
మస్తిదులో వినయ విధేయతలతో, శ్రద్ధాభక్తులతో చేతులు కట్టుకుని
శరీరాన్ని వంచి సజ్జాచేసి బయటికి వచ్చిన తరువాత యిష్టానుసారంగా
స్వేచ్ఛగా ప్రవర్తించడం ఏమాత్రం కాదు. మీకున్న శక్తి సామర్థ్యాలు,
ప్రజ్ఞాప్రాభవాలు, ధనసంపత్తి, ఒకటేమిటి మీ వద్దనున్న సమస్తమూ
భగవంతుని అమానతు. ఈ సత్యాన్ని మళ్ళిమళ్ళి జ్ఞాపకం చేసుకోవడం

ముస్లింలకు చాలా అవసరం. ఈ భావం మానవుని మస్తిష్కంలో హమేషా లాజాగా ఉండకపోతే, అతడు తనమాటలను, తన శక్తి సామర్థ్యాలను, తన ధనాన్ని తన యిష్టానుసారంగానో లేక తనలాంటి ఇతరులు కోరిన విధంగానో ఉపయోగించడం మొదలెడతాడు. ఇక్కడే అసలు కల్లోలానికి నాంది జరిగేది. మానవుడు చేసే యీ పొరపాటు వల్లనే ప్రపంచంలో ఘర్షణలు, అక్రమాలు తలెత్తుతాయి. మీ వాక్కులో ఉన్న ప్రజ్ఞ కేవలం భగవంతునికే ఆర్పితం అని మీరు నమాజ్ లో ప్రమాణం చేస్తారే ! మళ్ళీ అదే నోటితో దైవానికి యిష్టంలేని మాటల్ని ఎలా అనగలుగుతారు ? దైవ వాణికి బదులుగా కుప్రవాణి ఉన్నతం కావాలని ఆ ప్రమాణం చేసిన నోటితోనే ఎలా అంటారు ? ఈ విధంగానే మీరు నమాజ్ లో, మీ శరీరబలం, మీ ధన సామగ్రిలు కేవలం దైవారాధనకే, దైవ దాస్యానికే అంకితం అని ప్రమాణం చేస్తారు. ఆ తరువాత దైవేచ్ఛకు వ్యతిరేకంగా, యితరుల సేవను విధేయతను ఎలా పాటిస్తారు ? మీ ఆస్తిపాస్తుల్ని అల్లాహ్ ను కాదని, మీ సంతోషంకోసం, యితరుల సంతోషంకోసం ఎలా వినియోగిస్తారు ? మీ నోరు, మీ ప్రాణం, మీ ధనం, యివన్నీ దేవుని అమానతు

దైవానుగ్రహం, ఆయన ప్రేమకు తరువాత, మానవులకు అందరికంటే ఎక్కువగా ఎవరు ఉపకారం చేశారో, ఎవరు మేలు చేశారో, మీరెప్పుడైనా అలోచించారా ? దైవోపదేశాలను మానవాళికి తెలిపిన ప్రముఖ మహనీయులే వీరు. వీరినే మనం దైవ సందేశహరులు, ప్రవక్తలు అని అంటాం. ప్రతి యుగంలో మానివుడు, దైవ ప్రవక్తలు కొని తెచ్చిన దైవోపదేశాలను, తన మనోవాంఛల కోసం, కుచ్చ ప్రాపంచిక సుఖాలకోసం త్రోసిపుచ్చాడు. లేదా అందులో మార్పులు చేర్పులు

చేయడం నిజంగా మానవుని దురదృష్టం. కాని దేవుడు కరుణామయుడు. కాబట్టి, మానవ జీవితానికి కావలసిన అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాడు. మానవుల శ్రేయస్సును కోరే, వారికి కావలసిన సంపూర్ణజీవితవిధానాన్ని, భగవంతుడు తన చివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) ద్వారా పంపాడు ఈ ధర్మోపదేశం ప్రశయకాలం వచ్చేవరకు తన నిజ స్వరూపంలో ఉండేట్లు ఏర్పాట్లు చేశాడు. ప్రపంచంలోని మానవులందరికి దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) ఏవిధంగా కరుణామయుడయ్యాడో గ్రహించండి. ఈ మహా వ్యక్తివల్ల ప్రపంచానికి ఏ మహోపకారం కలిగిందో తెలుసుకోండి. ఈ మహోపకారిని నిత్యం జ్ఞాపక ముంచుకోవడం చాలా అవసరం. ఎందుకంటే మన జీవితాంతం ఆయన చూపిన మార్గాన్నే మనం అనుసరించవలసి ఉంది 3 ను 3 నే నమాజ్ లో కూడ ఆయన కొరకు "దరుద్ ను", "సలాం ను", పంపడం అవసరం. వీటిని పంపడంవల్ల, మీ హృదయంలో ఆయనంటే గౌరవం, ప్రేమాభిమానాలు ఉత్పన్నమవాలి. తద్వారా మీ జీవితం కూడ ముహమ్మద్ (సఅసం) కు యిష్టమైన మార్గంపై సాగుతుంది. తరువాత మీరు మీకోసం, సజ్జనులయిన దైవ భక్తుల కోసం శుభ శాంతులు ఆర్జిస్తారు. ఈవిధంగా దైవానుగ్రహానికి ఆర్హులు, కేవలం సన్మార్గులైన దైవభక్తులేనని మీరు మీ నోటితో చాటుతారు.

కలిమాను పఠించి మీరు ముస్లింలవుతారు. దేవుని ఏకత్వాన్ని, ముహమ్మద్ (సఅసం) దైవ దౌత్యాన్ని స్వీకరించినప్పుడే ఒక ముస్లింకాని వ్యక్తి ముస్లింవుతాడు. మీ విశ్వాసం ఎల్లప్పుడూ నూతనంగా ఉండటానికీ, మీరువిప్లవభావపూరితమైన యీ ప్రమాణాన్ని ప్రతి సమాజ్ లో మరీ మరీ పఠిస్తారు. దీనివల్ల అల్లాహ్ ఒక్కడే మీయజమాని, పోషకుడు ఆరాధ్య దైవం అనేవిషయాన్ని మరుపరు. ఇంకా మీ జీవితానికి సంబంధించిన ప్రతిఅంశంలో

ముహమ్మద్ (సల్లం) ఉపదేశాల కనుగుణంగా నడుచుకోవాలని గుర్తుంచు కుంటారు. ఆయన దైవ నియమాలను, దైవాదేశాలను మనకు తెలిపిన మహాపురుషుడు. దైవ నియమాలను పాటించడంలో, దైవదాస్యం చేయటంలో అగ్రగణ్యుడు.

నమాజ్ లోని ఆఖరి రకత్ లో, మస్జి మీరు ముహమ్మద్ (సల్లం)ను ఆయన్ని ప్రవక్తగా విశ్వసించిన బారినందరినీ అనుగ్రహించమని దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తారు.

దరూద్

సల్లి = కరుణను పంపు, కరుణించు

ఆల్ = విశ్వసించువారు

కమా = ఏవిధంగానైతే

సల్లయిర = నీవు కరుణను పంపావు, కరుణించావు

ఇన్నక = నిస్సందేహంగా నీవు

హమీద్ = స్తుతింపబడువాడు

మజీద్ = ఆత్మకత ఆచరణీయుడు

బారిక్ = పుభాలిప్పు

బారక్త = నీవు ఎక్కువ పుభాలగు యిచ్చావు

అల్లాహుమ్మ సల్లి అలా ముహమ్మ దిప్ప్ అలా ఆలి ముహమ్మదీన్ కమా సల్లయిత అలా ఇద్రాహీము వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీము ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్.

ఓ భగవాన్! హజ్రత్ ఇబ్రాహీంను, ఆయన అనుయాయుల్ని నీవు ఏవిధంగా కరుణించావో అట్లే ముహమ్మద్ ను, ఆయన అనుయాయుల్ని కరుణించు. నీవు స్తుతింపబడువాడవు. మహానుభావుడవు. దీనిలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

అల్లాహుమ్మూ బారిక్ అలా ముహమ్మూదివ్వ అలా ఆలిముహమ్మూదిన్ కమాబార కత్త అలా ఇబ్రాహీమ వఆలి ఇబ్రాహీమ అలా ఇన్నకహ మీదు ముజీద్.

ఓ దేవా! ఏవిధంగానైతే నీవు హజ్రత్ ఇబ్రాహీంకు, ఆయన అనుచరులకు ఉన్నత స్థానాన్ని, విరివిగా శుభాలను ప్రసాదించావో, అట్లే హజ్రత్ ముహమ్మద్ కు ఆయన్ని నమ్మినవారికి శుభాలను ప్రసాదించు.

మీరు చేసే పనులవల్ల, మీ నడవడికవల్ల ముహమ్మద్ (సల్లం) తెచ్చిన ధర్మం అప్రతిష్టపాలయినా లేక మీ ప్రయత్నాలు ఆ ధర్మాన్ని సంస్థాపించటానికి, ప్రపంచంలో దాని స్థానం ఉన్న తము, ఉత్కృష్టము కావడానికి ఉపయోగపడక పోయినా (దైవం ఆ విధంగా చేయకుండుగాక). అప్పుడు మీరు దరూద్ సలాం"లను పంపడం నిష్ప్రయోజనం. ఇవి ముహమ్మద్ (సల్లం)ను ఏవిధంగాను సంతోషపరచలేవు ముహమ్మద్ (సల్లం) దైవ ధర్మాన్ని మహాన్నతం చేయడానికి, మానవులకు దైవ విచేయతను నేర్పటానికి వచ్చారు. తనకోసం 'దరూద్ సలాం" లను పంపేవారిని తయారుచేయడం ఆయన ఉదేశ్యం కాదు. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) పట్ల నిజంగా మీకు ప్రేమ ఉన్నట్లయితే, ఏలక్ష్య సిద్ధికొరకు దేవుడు ఆయన్ని పంపాడో, ఆ లక్ష్య సాధనకోసం మీరు అహర్నిశలు కృషిచేయాలి. ముహమ్మద్ (సల్లం) పరమ పరించినతరువాత యీ కార్యభారం మన అందరి భుజస్కుంధాలపై పడింది.

నమాజ్ ను ముగించేముందు మీరు మీకోసం ప్రార్థిస్తారు.

1 “దు ఆ”

- ఆతినా = మాకు ప్రసాదించు
 హసనతన్ = మంచిని, శుభాన్ని
 ఆఖిరతి = పరలోకంలో
 వఖీనా = మమ్ము సురక్షితంగా ఉంచు,
 నార్ = నరకాగ్ని

రబ్బనా ఆతినా ఫిద్దునియా హసనతప్వవీల్ ఆఖిరతి హసన
 త వ్వఖీనా అజాబన్నార్.

ఓ మా ప్రభూ! నీవు మాకు ఈ ప్రపంచంలోనూ పరలోకం
 లోను మేళ్ళను, శుభాలను ప్రసాదించు. శుభశ్రేయాల్ని అనుగ్రహించు.
 మమ్ముల్ని నరక జ్వాలల నుండి కాపాడు.

ఇప్పుడు నమాజ్ అయిపోయింది. దీని తరువాత మీరు అన్నిటి
 కంటే ముందు మీముఖాన్ని కుడి ప్రక్కకు, ఎడమ ప్రక్కకు, త్రిప్పూ
 దైవ దాసు లందరికీ శాంతి శ్రేయాలు కలగాలని ప్రార్థిస్తారు. అంటే
 “అస్సలాము అలైకుం వరహ్మాతుల్లాహ్” అని అంటారు. దీని అర్థం
 యిది; మీ అందరిపై శాంతి కలుగు గాక.

రాత్రి నమాజ్ వితర్ నమాజ్ తో అంతమౌతుంది. వితర్ నమాజ్
 అంతిమ రకత్తో మీ ప్రభువుతో మీరు మరో గొప్ప ప్రమాణం చేస్తారు.

1. ఇదికాక వేరే “దు ఆ” మీకు వస్తే దాని అర్థాన్ని, తెలి
 సిన వారిని ఆడిగి తెలుసుకోండి.

దాన్నే "ఋనూత్" అంటారు. ఋనూత్ అంటే, దైవసాన్నిధ్యంలో మీరు మీ నిస్సహాయతను, వినయాన్ని, వినమ్రతను, విధేయతను దాస్యాన్ని ప్రకటించటం అని అర్థం. దీన్ని ఏ మాటల్లో ప్రకటిస్తారో చదవండి.

"ఋనూత్" దు ఆ

- ఇన్నా = నిస్సందేహంగా మేము
 నస్తయీను = మేము సహాయాన్ని ఆర్థిస్తున్నాము
 నస్తగఫీరు = మేము క్షమాభిక్షను వేడుకుంటున్నాము
 నూమీసు = మేము విశ్వసిస్తున్నాము
 నతవక్కలు = మేము బారం మోపుతున్నాము
 నుసనీ = మేము స్తుతిస్తున్నాము
 నషకురు = మేము కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాము
 యఫ్జురు = ఆవిధేయత చూపుతుంటాడు
 నుసల్లి = మేము సమాజ్ చేస్తున్నాము
 నసజుదు = మేము సజ్డా చేస్తున్నాము
 నస్ ఆ = మేము పరిగెత్తుతున్నాము
 నహఫీదు = మేము సేవిస్తున్నాము
 నరోజు = మేము ఆశీస్తున్నాము
 నక్ఫురు = మేము కృతఘ్నతను తెలుపుతున్నాము
 నఖ్ లఉ = మేము వేరొచ్చున్నాము
 నఖ్ రుకు = మేము విసర్జిస్తున్నాము (వదలు కొంటున్నాము)

నఖ్ షా = మేము భయపడుతున్నాము

అజాబ్ = శిక్ష, బాధ

కుఫ్ఫార్ = ఇస్లాంను విశ్వశించనివారు

ముల్ హిఖ్ = దొరుకును

అల్లాహుమ్మ ఇన్నా నస్తయీనుక వన స గఫిరుకవనూమిన్నబికి వసతివక్కలు అలైక వనస్ని అలైకల్ ఖైర్ వనష్ కురుక వలా నక్ ఫురుక వనఖ్ లఉ వనల్ రుకు మైయ్యఫ్ జురుక అల్లా హుమ్మ ఇయ్యాక సఅబుదు వలక నుసల్లి వనస్ జుదు వఇలైక నస్ఆవనహ్ ఫిదు వనర్దు రహ్ మతక వనఖ్ షా అజా బక ఇన్నా అజాబక బిల్ కుఫ్ఫారి ముల్ హిఖ్.

“ఓ భగవాన్! మేము నిన్ను సహాయం చేయమని అర్థిస్తున్నాము షమాభిష పెట్టమని వేడుకుంటున్నాము. నీపై మాకు సంపూర్ణ విశ్వాస ముంది నిన్నే నమ్ముకున్నాము. నిన్నే స్తుతిస్తున్నాము. నీకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాము. నీపట్ల కృతఘ్నత తలపెట్టము.

నీ మాటను కాదనే వానితో మాసంబంధాలను తెంపుకుంటున్నాము అలాంటి వానికి మేము దూరంగా ఉంటాము.

ఓ పరమేశ్వరా! మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము మేము నమాజ్ చేయటం, సణ్ణా చేయటం నీ కొరకే. మేము చేసే కార్య కలాపాలన్నీ నిన్ను సంతోషపరచటానికే. మేము నిన్నే సేవిస్తున్నాము. నీ కరుణను ఆశిస్తున్నాము. నీ శిక్ష అంటే మాకు భయం. నిన్ను ధిక్కరించేవారు నిస్సందేహంగా నీ శిక్షకు గురియౌ తారు”.

మీరుచేసిన యీ ప్రమాణాన్ని గురించి ఆలోచించండి. మీ జీవితాన్ని ఓసారి పరిశీలించండి. ఏ సందర్భాల్లో ఏ విషయాలకోసం మీరు భగవత్ సహాయాన్ని కోరుతున్నారు? కేవలం కడుపునింపుకోవడం కొరకా, మంచి ఉద్యోగం దొరికేందుకా, కోర్టులో కేసు గెలవటానికా, వ్యాపారం అభివృద్ధి కావటానికా సంతానం కావాలన్నా?

లేక

దైవవిధేయులై ఉండడానికా? దైవప్రవక్త అడుగుజాడల్లో నడిచేందుకా? దైవధర్మాన్ని ఉన్నతం చేయడానికా? దైవమార్గంపై స్థైర్యంతో నిలబడటానికా? దారితప్పిన తోటి మానవులకు దైవోపదేశాలను తెలుపటానికా? సన్మార్గులై యితరులకు మార్గదర్శకులుగా నిలవటానికా? దుర్మార్గాన్ని, అన్యాయాన్ని, అధర్మాన్ని రూపుమాపటానికి కావలసిన శక్తిని పసాదించమనా? ఇవి కావాలనే, చేయాలనే ఆశ, ఆవేదన మీ హృదయంలో ఉన్నాయా? వీటికోసం మాటిమాటికీ దైవంపై మనస్సు లగ్నం చేశారా? దైవధ్యానంలో నిమగ్నులయ్యారా?

మీరు దైవాన్ని క్షమాభిక్ష పెట్టమని వేడుకుంటారు. నిజంగా మీరు మీ మటుకు దైవవిధేయులై జీవించటానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఈ మీ ప్రయత్నంలో మీవల్ల ఏదన్నా లోపం జరిగితే, దానికి మీరు సిగ్గు పడుతున్నారా? ముమ్మందు ఆ లోపాలు, పొరపాట్లు జరుగకుండా ఉండాలనే స్థిరనిశ్చయంతోనే మీ ప్రభువు సమక్షంలో క్షమాభిక్ష పెట్టమని మన్నింపు కొరకు పిలిపిస్తున్నారా? ఎవరైతే దైవతిరస్కారాన్నే తమ దినచర్యగా చేసుకున్నారో, ఎవరైతే దైవాజ్ఞలకు విముఖంగా దైవ విద్రోహుల దాస్యం చేస్తారో, ఎవరైతే దైవం నిర్ణయించిన ధర్మాధర్మము

హద్దుల్ని లెక్కచేయకుండా ఉపాధి సంపాదించుకుంటారో, దైవనియమాలను, శాసనాలను తృణీకరించి తామే స్వయంగా నియమాలను, శాసనాలను ఎవరైతే నిర్మించుకుంటారో లేక వాటిని ఇతరులద్వారా గ్రహిస్తారో అలాంటి పెద్దమనుషులు ఈవిధంగా రోజూ దేవుణ్ణి మన్నింపు వేడుకోవటం దేవుడితో పరిహాసం చేయటంకాక ఇంకేమాతుంది ? దేవునిపై సంచూర్ణ విశ్వాసం ఉందనే ఆయన్నే నమ్ముకున్నామని మీరు ప్రకటిస్తారు. ఇదే నిజమైతే, ఆయనతప్ప ఇతర కృత్రిమ దేవుళ్ళతో మీకు సంబంధం ఉండటం ఎలా సాధ్యం? మీ పూర్తి జీవితం దైవోపదేశాలకు దైవాదేశాలకు అనుగుణంగా సాగుతుంది. మీ దృష్టిలో కేవలం ప్రాపంచిక ఆదారాలు సహకారాలు జయాపజయాల కారణభూతమేలా అవుతాయి? ఆయన శక్తిని, ఆయన సహాయాన్నే మీరు నమ్ముకుంటారు ఇతరుల ఆధారంపై మీరు భరోసాచేయరు.

దైవాన్నే స్తుతిస్తాము, ఆయనకే కృతజ్ఞతలు తెలుపు కుంటాము. కృతఘ్నులై ప్రవరించము అనికూడ అంటారు. ఇంత పెద వాగ్దానం చేసిన తరువాత, మీకు దేవుడిచ్చిన అనేక వస్తువుల్ని, ప్రసాదించిన వివిధ శక్తి సామర్థ్యాలును ఆయన యిష్టానికి వ్యతిరేకంగా ఏ విధంగా ఉపయోగించగలరు ? ఆయన అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతలు తెలుపటమంటే, ఆయన చెప్పిన విధంగా వాటిని ఉపయోగించటమేకదా :

దైవానికి అవిధేయులై జీవించేవారి సాంగత్యాన్ని వదలి దూరంగా ఉంటామనికూడ మీరు ప్రకటిస్తారు. దీని తరువాత దైవమాస్థాన్ని తృణించేవారితో, తెలిసీ దైవాజ్ఞల్ని ఉల్లంఘించేవారితో మీరు హృదయ పూర్వకమైన సంబంధాల్ని ఏవిధంగా పెట్టుకోగలరు ? వారు మీ లోబుట్టువులు, మీ సంతానం, భార్య, భర్త, అధికారి, నౌకరు, మత గురువు, ఎవరయినా కానివ్వండి, వారి సాంగత్యం మీకు ఎలా రుచిస్తుంది ?

మేము చేసే కార్యకలాపాలన్నీ కేవలం దైవ సంతోషంకోసమే, దైవ దాస్యం చేయటానికి మేము నిత్యం తయారుగా ఉంటాము అని ప్రకటిస్తారు. మీ ప్రమాణం, ప్రకటన తరువాత మీ జీవితంలో ఏ ఏ మార్పులు వస్తాయో మీరెప్పుడయినా ఆలోచించారా? ఇప్పుడు ఇష్టపడి పొందటానికి నానా ప్రయాసలుపడే అనేక వస్తువులు అప్పుడు అయిష్ట కరమైనవిగా మారిపోతాయి. మీకున్న శక్తిసామర్థ్యాలు అన్నీ మరో విధంగా దైవమార్గంలో వినియోగమౌతాయి.

అక్కర్లే "ఓ ప్రభూ : నీవు మమ్మల్ని కరుణిస్తావని మాకు ఆశ ఉంది. నీ శిక్ష అంటే మాకు భయం" అని విన్నవించుకుంటారు. ఇంకా, దైవదాస్యాన్ని, దైవ విధేయతను తిరస్కరించేవారు దైవ శిక్షకు తప్పక గురి అవుతారు అనికూడ అంటారు. దైవానుగ్రహాన్ని ఆశించే ముందు, మీరు ఏంచేయాలో, దేన్ని స్వీకరించి, దేన్ని వినర్థించాలో మీరే స్వయంగా నిర్ణయించుకోగలరు. మీరు దైవ శిక్షకు నిజంగా భయపడేవారే అయితే దైవాజ్ఞల్ని అతి క్రమించేటప్పుడు, నిప్పులో చెయి పెడుతూ ఎంత భయపడతారో, అంతగా భయపడతారు. మీ పేరు దైవ విద్రోహాల జాబితాలో కెక్కేవని ఏదయినా జరుగుతుందేమో అని ప్రతి నిత్యం శ్రద్ధ వహిస్తూ ఉంటారు.

మిత్రులారా! ఇదే నమాజ్ లో ఉన్న సారాంశం, పరమార్థం. కనీసం ఒక్కసారన్నా మీరు నమాజ్ ను అర్థం చేసుకుని చేశారంటే, మీ జీవితంలో మార్పు రాకుండా ఉండటం ఆసంభవం. అర్థం చేసుకో కుండా, కంతస్థం చేసుకున్న మాటల్ని నమాజ్ లో అప్పజెప్పిస్తట్లయితే ఏ ప్రభావము ఏ ప్రయోజనము ఉండదు.

మీరు అనుదినం చేసే పనులకూ నమాజ్ కూ మధ్య వేర్పాటును పొడిచినంతకాలం నమాజ్ మీకు వివిధంగానూ ప్రయోజనకరం కాజాలదు.

ఆలోచించి అర్థం చేసుకొని చైవచింతనతో నమాజ్ చేసే భాగ్యాన్ని మనకు దేవుడు ప్రసాదించుగాక! నమాజ్ లో మనం ఆనే మాటలకు, చేసే ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా మనం మన జీవితాలను గడిపేలా దేవుడు చేయుగాక. ఆమీన్! (దేవుడు ఆవిధంగానే చేయుగాక).

4

నిజమైన ముస్లిముల జీవిత చిత్రణ యిప్పుడు మీ ముందు ఉంది. దైవదాస్యం, దైవభక్తి, దైవవిదేయత వారి జీవితాల్లో తోణికిసలాడుతాయి. ఈ జీవితానికి ప్రాణం నమాజ్.

ఇప్పుడు మీరు ముస్లింల మరణాన్ని గురించికూడ తెలుసుకోండి.

ఒక ముస్లిం దృష్టిలో మరణమంటే అంతటితో జీవితం అంతమవుతుంది, యిక ఆపైన ఏమీ జరుగదు అని అర్థంకాదు. మరణించిన తరువాత మళ్ళీ తిరిగి బ్రతికింప బడతానని అతని విశ్వాసం. అతడు యీ ప్రపంచంలో చేసిన మంచి, చెడు పనులను గురించి జవాబు చెప్పుకోవాలి. ఆ పనుల కనుగుణంగానే తన మరణానంతరం శాశ్వత జీవితం సుఖమయం కావడమో, దుఃఖపూరితం కావడమో ఆధారపడి ఉంది. ఇహలోక జీవితం, పరలోక జీవితం కొరకు సంపాదించుకునే కాలంవంటిది, అందువల్లనే ఒక ముస్లిం చనిపోయినప్పుడు, అతనికోసం గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడవడం, అతనికి మరణం మహా విపత్తు అని

తలచడం ఇస్తాంకు వ్యతిరేకం. విలపించే బదులుగా మీరు "మా సోదరుడు యిప్పటిదాకా మాతో ఉన్నాడు. ఇక శాశ్వతమైన జీవితాన్ని గడపటానికి మా నుండి సెలవు తీసుకున్నాడు" అని అనుకోవాలి. ఈ ఎడబాటువల్ల కొద్దో గొప్పో విచారం కలగటం సహజం. కాని పెడబొబ్బలు పెట్టుకుంటూ ఏడవడం తల వెంట్రుకలు పీక్కోవటం, బట్టలు చింపుకోవటం ఏమాత్రం తగదు. ఈ సందర్భంలో మనం "దేవుడు మా ప్రభువు యజమాని, ఆయన యిష్టానికి శిరసావహించడం మా కర్తవ్యం" అని గుర్తుంచుకోవాలి. మరణించిన మన సోదరునికి మనం చేయగలిగిన సహాయ మేమంటే, మనం మన ప్రభువుతో, మన సోదరుడు తన జీవితంలో అజాగ్రత్తివల్ల అమాయకత్వంవల్ల ఏవయినా తప్పలుచేస్తే వాటిని క్షమించి, అతణ్ణి కరుణించమని ప్రార్థించడం.

ఈ ప్రార్థననే "జనాజా నమాజ్" అంటారు. చనిపోయిన మీ సోదరుణ్ణి మీరు పరిశుభ్రంగా స్నానం చేయించి క్రొత్త బట్టల్లో చుట్టి, శాశ్వతంగా అతనితో వేరయ్యేటప్పుడు మీరంతా ఒకచోటకూడి అతని కోసం ప్రార్థించటానికి పంక్తుల్లో నిలుచుంటారు. మీ నుండి ఒకరు ఇమాం (నాయకుడు) అవుతారు. మీ సోదరుని మృత కళిబరం మీ అందరి ముందు ఉంచబడుతుంది, "అల్లాహు అకబర్" అని చేతులు కట్టుకుంటారు. గౌరవ భావంతో నిలుచునే మీరు మీ ప్రభువును స్తుతిస్తారు (సనా). నమాజ్ లోకూడ యీ "సనా" (స్తోత్రం)నే మీరు నేర్చుకున్నది. మళ్ళీ "అల్లాహు అకబర్" అని దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) కొరకు నమాజ్ లో చేసిన విధంగానే "దరూద్ సలాం" లను పంపుతారు. మళ్ళీ "అల్లాహు అకబర్" అని "దు ఆ" చేస్తారు.

జనాజా ప్రార్థన

- ఇగ్ ఫిర్ = షమాఖిష పెట్టు
హాయ్ = బ్రతికిఉన్న
నా = మా వారు
మయ్యిత్ = మరణించినవారు
షాహిద్ = హజరై నవారు, ఉన్న వార
గాయిబ్ = అక్కడ లేని వారు
సగీర్ = చిన్న వారు
కబీర్ = పెద్ద వారు
జకరి = పురుషుడు. మగవారు
ఉన్ స = స్త్రీ.
ఇస్లాం = విధేయత
అహ్మయైత = నీవు సజీవంగా ఉంచినవారిని
మిన్నా = మా నుండి
అహ్మయి = సజీవంగా ఉంచు
తవప్పైత = నీవు మృత్యువు నిచ్చేవారిని

అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్ లి హయ్యినా వమయ్యితిలా వషాహిదినా
వగాయ బినా వసగీరినా వకబీరినా వజకరినా వఉన్ సానా అల్లాహుమ్మమన్
అహ్మయై తహమిన్నా ఫ అహ్మయిసా అలల్ ఇస్లామి వ మన్ తవప్పై
తహమిన్నా ఫ తవప్పహు అలల్ ఈమాన్.

ఓ పరమేశ్వరా! సజీవులై ఉన్న మా వారిని దివంగతులైన
మా వారిని, ప్రస్తుతం యిక్కడ ఉన్నవారిని, లేనివారిని, చిన్నవారిని,
పెద్దవారిని, పురుషులను, స్త్రీలను కరుణించి, క్షమించు. దైవమా!
నీవు మాలో ఎవరినైతే సజీవంగా ఉంచనున్నావో, వారిని నీహర్షంపై,
నీ విధేయులై ఉండునట్లు చెయ్యి. నీవు మాలో ఎవరికయితే మృత్యువు
ఇవ్వనున్నావో వారికి. వారి విశ్వాసం సవ్యంగా ఉన్నప్పుడు మృత్యువు
నివ్వు

మీరు యీ ప్రార్థనలో కేవలం చరిపోయిన వ్యక్తికోసమే కాదు,
సజీవులై ఉన్నవారు, పరమపదించినవారు, హాజరైనవారు, హాజరుకాలేక
పోయినవారు, పురుషులు, స్త్రీలు, పిర్నలు, పెద్దలు ఆ దరి తప్పలను
క్షమించమని దైవానికి వేడుకున్నారు. అంటే మీరు తమ మేలను ఆర్థిచ
డంతోపాటు మీ తోటివారి మంచికోసం ప్రార్థించారు. మీరుకూడ యిదే
విధంగా ఏదో ఒక రోజున మరణించవలసి ఉన్నదని, చైవ సమక్షంలో
హాజరుకావలసి ఉన్నదని గ్రహించారు. దీని తరువాత మీరు సజీవులై
ఉన్నంతవరకు దైవ విధేయులై జీవిస్తూ ఉండాలని, మరణించేటప్పుడు
ఆయన ధర్మంపై విశ్వాసంతోనే మరణించాలని ప్రార్థించుకున్నారు
ఈవిధంగా ఈ ప్రార్థన కేవలం మరణించినవారి మంచికోరకు దైవంతో
వేడుకోవటమేకాక మన్నింపు ప్రార్థనగా, విషయాలను గుర్తుచేసే మేలు
కొలుపుగా, మనం చేసే చైవదాస్య ప్రమాణంగాకూడా రూపొందుతుంది.

మళ్ళీ మీరు "అల్లాహు అక్బర్" అంటారు ముందు కుడి
ప్రక్కకూ, తరువాత ఎడమ ప్రక్కకు మీస మీ ముఖాన్ని తిప్పి,
సలాంచేసి, నమాజ్ను ముగిస్తారు. (ఇతర నమాజుల్లో చేసిన విధంగా)

భ గ వ త్ సూ క్తి

“ఇన్నస్సలాత తన్నా అనిర్ వహ్షాఇవర్ మున్నర్”

నిస్సందేహంగా నమాజ్ మానవుణ్ణి దుశ్శీలాన్నుండి, దుర్మార్గా
న్నుండి కాపాడుతుంది” దేవుని యీ ఆమర వాక్కును మీ ముందు
ఉంచుకోండి, దీన్ని ఆధారంగా పెట్టుకొని, మీ జీవితాన్ని, మీ నమాజుల్ని
పరీక్షించుకోండి. తూచుకోండి. పీరు మీ జీవితంలో దినదినం ఒక
నూతనమైన విప్లవాత్మకమైన మార్పును చూడగలరు

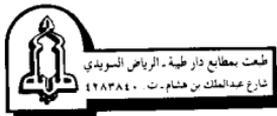

జీ వి తా ని కి వె లు గు బా ట

“నమాజ్”

చిత్తశుద్ధితో నమాజ్ చేసే ఏ మనిషీ దుష్కార్యాలను చేయజాలడు. నమాజ్ చేసే వ్యక్తి దుర్గుణాలకు, లోపాలకు అతీతుడుగా వుండకపోతే అతడుచేసే నమాజ్ కేవలం సంప్రదాయకమైనది. ఆలోచించకుండా అర్థం చేసుకోకుండా చేసే నమాజ్ ఒక ఆచారంగా మాత్రమే వుండిపోతుంది. దీనివల్ల ముస్లిం సోదరునకు కలుగవలసిన ప్రయోజనం కలుగదు.

అరబ్బి ఉరుదు భాషలు రానివారు. వాటి లిపి ఎరుగని వారి సౌకర్యంకోసం తెలుగులో ప్రచురించిన ఈ చిన్న పుస్తకం 'నమాజ్' ప్రచురణకర్తలు ఆశించినట్లు అందరికీ ప్రీయతమం కాగలదు.”

كيف تصلي

أو

كيفية الصلاة للمبتدئين

تأليف

أبو سليم عبد الحئي

الكتاب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالمدائن

الرياض - حي المنار - مقابل العيادات الخارجية لمستشفى الإمامة

هاتف: ٢٣٢٨٢٢٦ - ٢٣٥٠١٩٤ فاكس: ٢٣٠١٤٦٥

ص.ب: ٥١٥٨٤ الرياض ١١٥٥٣

تلفو

١٠٩